

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ГЕОІНФОРМАТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декаан географічного факультету

Л. Калинич
Лван КАЛИНИЧ/

«   »   2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма	«Геодезія та землеустрій»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Земельне право» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 193 Геодезія та землеустрій освітньої програми «Геодезія та землеустрій».

Розробники:

Луцьо Вадим Владиславович, викладач кафедри геодезії, землеустрою та геоінформатики

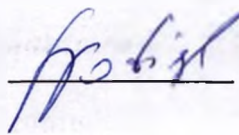
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *геодезії, землеустрою та геоінформатики*

протокол № 10 від « 26 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри: Владислав ПЕРЕСОЛЯК

Схвалено методичною комісією *географічного факультету*

протокол № 11 від « 28 » червня 2024 р.

Голова методичної комісії: Людвиг ПОТИШ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	3-й	4-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 4.6	VI- й	VIII -й
	Лекції:	
	30 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	30 год.	10 год.
	Лабораторні:	
Вид підсумкового контролю: екзамен	-	-
Форма підсумкового контролю: письмово-усна	Самостійна робота:	
	75 год.	117 год.
	Індивідуальна робота	
	-	-

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48 до 52;

для заочної форми навчання – 20 до 80.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» є формування у студента усвідомлення значення норм права, що регулюють різноманітні форми захисту прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб; засвоєння ними теоретичних положень науки земельного права; формування у них навичок щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при рішенні конкретних професійних завдань. Також метою є засвоєння норм права, які регулюють відносини, що складаються з приводу володіння, користування землею, способами раціонального використання та цільового призначення земель. Чіткого усвідомлення, як значення, так і навичок реалізації прав на землю, на підставі встановлених державою норм та правил, а також щодо правил землекористування.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальних:

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципи неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

фахових:

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК04. Здатність обирати та використовувати ефективні методи, технології та обладнання для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.

СК08. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

СК09. Здатність застосовувати інструменти, прилади, обладнання, устаткування при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

СК11. Здатність здійснювати геодезичний моніторинг земної поверхні, природних об'єктів, інженерних споруд.

СК 12. Здатність проводити технічний контроль та оцінювати якість топографо-геодезичної та картографічної продукції.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 1	Ділова українська мова
ОК 3	Філософія
ОК 4	Історія та культура України
ОК 25	Державний земельний кадастр

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Геодезія та землеустрій», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.	РН1.
Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.	РН2
Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	РН4.
Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство	РН6.
Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою.	РН7.
Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організовувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для	РН8.

проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.	
Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.	PH12.
Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.	PH14.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Земельне право**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади земельного права; - джерела земельного права; - взаємопов'язані галузі права з земельним права; - нормативно встановленні повноваження суб'єктів в галузі земельного права; - об'єкти земельних правовідносин; - підстави набуття права на земельні ділянки; - основні нормативні засади охорони та використання земель. 	<p>PH4. PH6. PH7. PH8. PH12. PH14.</p>
<p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативно обґрунтовувати реалізацію професійної діяльності (в тому числі при виконання робіт направлених на реалізацію прав на землю суб'єктів права); - розробляти проекти нормативно-правових актів індивідуального характеру при набутті прав на землю; - аналізувати та реалізовувати нормативно-правові акти загальнодержавного значення під час виконання професійної діяльності; - аналізувати та узагальнювати причини порушень принципів земельного права; - виявляти чинники, які виступають підставою для вдосконалення земельного законодавства. 	<p>PH1. PH2 PH4. PH6 PH7. PH8. PH12.</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Важливим структурним елементом управління навчальним процесом є контроль, який дає можливість простежити, як засвоюється навчальний матеріал, виробляються вміння та навички, здійснюється організація пізнавальної діяльності студентів. Своєчасне використання результатів контролю сприяє вдосконаленню навчально-виховної роботи, науково-методичної та організаційної роботи шляхом узагальнення і впровадження набутого досвіду, попередження, виявлення й усунення недоліків з організації навчального процесу, зміцнення дисципліни і підвищення рівня відповідальності, як викладачів, так і студентів за результатами праці.

Основні завдання контролю:

- визначення рівня знань, умінь навичок, студентів, якості засвоєння навчального матеріалу, характеру навчальної мотивації, ступеню виховання професійних можливостей.
- оцінка відповідності змісту, форм, методів і засобів навчання меті завдання професійної підготовки фахівців відповідно до кваліфікаційних характеристик.
- визначення рівня готовності студентів до самостійної, творчої діяльності.
- стимулювання пізнавальної активності студентів, формування потреб професійного самовдосконалення студентів.

Контроль за умов індивідуально-консультативного навчання набуває певних особливостей:

- він має відобразити весь обсяг роботи, яку виконує кожен студент за програмою засвоєння навчальної дисципліни.
- форми та зміст контролю є спадкоємними, тобто такими, що дозволяють відслідковувати рівень засвоєння навчального матеріалу.
- результати контролю в кількісному виразі складають загальний рейтинг кожного студента.

Після закінчення вивчення дисципліни проводиться контроль у формі контрольної роботи, усного опитування, виконання письмових завдань тощо.

Крім контролю за виконанням модульних завдань, передбачається контроль систематичності та активності роботи студентів протягом семестру.

Основними його показниками є наступні критерії:

- активність студента(ів) під час проведення навчальних занять;
- результати виконання індивідуальних та самостійних завдань, участь у конференціях, олімпіадах, конкурсах;
- рівень знань, який встановлюється під час навчальних занять.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти під час навчання. Поточний контроль знань студентів упродовж одного семестру включає бали за роботу на семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи,

запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни. Проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни (практики) результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

поточний контроль - здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними та лабораторними заняттями, самостійною роботою;

проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;

підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: стандартизовані тести, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля - 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування тестів. Кожне завдання модульної контрольної роботи (2 теоретичні і 3 практичні завдання) оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина - 20 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); лабораторна частина оцінюється в 30 балів - по 10 балів за кожне завдання (разом за контрольну - 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка - 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит у формі письмової роботи. Максимальна оцінка за письмову роботу на іспиті - 100 балів.

Критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Розподіл балів, якіотримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	Модуль на контроль на робота	Сума
	10		5	5	5	5	5	5	5			10			50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	Модульна контрольна робота	Сума
10	10	5	5	5	5	5	5	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичне (семінарське) заняття	6	30	6	30
Реферат	2	10	2	10
Доповідь з презентацією	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

- 0 % - завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% - завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Кількість балів (якщо максимальна кількість балів за модуль 50)	Оцінка
50-45	Відмінно
44-35	Добре
34-30	Задовільно
менше 30	Незадовільно

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

- 0 % - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% - завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Критерії оцінки знань студентів **на заліку**:

- „Зараховано” отримує студент, який набрав не менш, ніж 60 балів за дисципліну протягом семестру.

- „Не зараховано” отримує студент, який набрав менше, ніж 60 балів за дисципліну протягом семестру.

- До заліку *не допускається* студент, який набрав менше, ніж 50 балів за навчальну роботу протягом семестру, не виконав і не здав всіх лабораторних робіт, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Лекційний курс (денна форма навчання) – 30 год.

Розподіл лекційного курсу за модулями для студентів денної форми навчання наведено нижче:

1 Модульний контроль.

Тема 1. Вступ. Предмет земельного права та його особливості. Методи регулювання земельних відносин. Принципи земельного права. Система земельного права. Співвідношення земельного права із суміжними галузями права та його місце у правовій системі України.

Тема 2. Джерела земельного права України. Поняття, особливості та класифікація джерел земельного права. Конституція України, Земельний кодекс і закони, як джерела земельного права. Підзаконні правові акти, як джерела земельного права. Міжнародні правові акти, як джерела земельного права.

Тема 3. Земельні правовідносини. Поняття та види земельних правовідносин. Суб'єкти, об'єкти та зміст земельних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин.

Тема 4. Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади в галузі земельних відносин. Повноваження Верховної Ради України в галузі земельних відносин. Повноваження обласних рад в галузі земельних відносин. Повноваження районних рад в галузі земельних відносин. Повноваження Кабінету Міністрів в галузі земельних відносин. Повноваження спеціальних органів виконавчої влади у сфера екології та земельних ресурсів в галузі земельних відносин. Повноваження державних органів приватизації в галузі земельних відносин.

Тема 5. Повноваження органів місцевого самоврядування. Повноваження сільських, селищних та міських рад в галузі земельних відносин

Тема 6. Склад та цільове призначення земель України. Склад земель України. Категорія земель. Порядок та підстави встановлення і зміна цільового призначення земель. Наслідки порушень порядку встановлення та зміни цільового призначення земель.

Тема 7. Право власності на землю. Зміст права власності на землю. Суб'єкти права власності на землю. Право власності на землю громадян. Право власності на землю юридичних осіб. Право власності на землю територіально громади. Право власності на землю держави. Право власності на землю іноземних держав. Право власників земельних ділянок. Обов'язки власників земельних ділянок.

Тема 8. Право спільної власності на землю. Спільна власність на землю. Виникнення права спільної часткової власності на земельну ділянку. Володіння користування та розпорядження земельною ділянкою, що перебуває у спільній частковій власності. Спільна сумісна власність на земельну ділянку.

Тема 9. Право користування землею. Право постійного користування земельною ділянкою. Право оренди земельної ділянки. Право концесіонера на земельну ділянку. Права землекористувачів. Обов'язки землекористувачів. Обов'язки підприємств, установ та організацій, що проводить розвідувальні роботи. Зміст та види земельного сервітуту. Порядок встановлення земельних сервітутів. Дія земельного сервітуту. Припинення дії земельного сервітуту. Підстави набуття і зміст права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Тема 10. Обмеження прав на землю. Поняття обмеження у використанні земельних ділянок, обтяження прав на земельну ділянку. Обтяження прав на земельну ділянку, обмеження у використанні земель. Охоронні зони. Зони санітарної охорони. Санітарно-захисні зони. Зони особливого режиму використання земель.

Тема 11. Землі сільськогосподарського призначення. Визначення та порядок використання земель сільськогосподарського призначення. Пріоритетність земель сільськогосподарського призначення. Паювання земель. Використання земельних ділянок з меліоративними системами. Землі фермерських господарств, особистих селянських, для сінокосіння і випасання худоби, садівництва, городництва. Право несільськогосподарських підприємств, установ та організацій на землю сільськогосподарського призначення.

Тема 12. Землі житлової та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення і землі історико-культурного призначення. Визначення та використання земель житлової та громадської забудови. Земельні ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і гаражного будівництва, а також ділянки багатоквартирного будинку. Визначення, склад та використання земель природно-заповідного призначення. Землі іншого природоохоронного

призначення та їх використання. Склад та використання земель історико-культурного призначення.

Тема 13. Землі оздоровчого та рекреаційного призначення. Визначення, обмеження та використання земель оздоровчого призначення. Визначення, склад та використання земель рекреаційного призначення.

Тема 14. Землі лісогосподарського призначення. Визначення земель лісогосподарського призначення. Власність на землі лісогосподарського призначення. Використання земель лісогосподарського призначення.

Тема 15. Землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Склад та право на землі водного фонду. Прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг. Визначення земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення і порядок їх використання.

Тема 16. Набуття і реалізація прав на землю. Набуття права на землю громадянами та юридичними особами. Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів. Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах. Припинення прав на землю.

2. Модульний контроль

Тема 16. Набуття і реалізація прав на землю. Набуття права на землю громадянами та юридичними особами. Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів. Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах. Припинення прав на землю.

Тема 17. Плата за землю. Сплата податку за землю. Встановлення плати за користування землею. Плата за сервітутне використання земельними ділянками різної форми власності.

Тема 18. Гарантії прав на землю. Захист прав на землю. Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачами. Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачами.

Тема 19. Вирішення земельних спорів. Органи, що вирішують земельні спори. Порядок розгляду земельних спорів органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів. Права і обов'язки сторін при розгляді земельних спорів. Виконання рішення органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів та органів місцевого самоврядування щодо земельних спорів.

Тема 20. Охорона земель. Завдання, зміст і порядок охорони земель. Використання техногенно забруднених земель. Консервація земель.

Тема 21. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних утворень. Історичні аспекти встановлення меж районів, сіл, селищ, міст. Межі районів сіл, селищ, міст. Органи, які приймаються рішення про встановлення та зміну меж адміністративно-територіальних утворень. Порядок встановлення і зміни меж

адміністративно-територіальних утворень. Посвідчення меж адміністративно-територіальних утворень.

Тема 22. Управління і галузі використання та охорони земель.

Планування використання земель. Землеустрій. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель. Державний земельний кадастр. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва.

Тема 23. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Недійсність угод щодо земельних ділянок. Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
5 (3) семестр													
модуль 1													
Тема 1. Вступ.	3	1				2	4	2	2			4	
Тема 2. Джерела земельного права	5	1	2			2	8						4
Тема 3. Земельні відносини	3	1				2	4						4
Тема 4. Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади в галузі земельних відносин	6	1			1	4	4						4
Тема 5 Повноваження органів місцевого самоврядування	4	1			1	2	4						4
Тема 6 Склад та цільове призначення земель України	4	1	1			2	4						4
Тема 7 Право власності на землю	6	1	1			4	8	2	2			4	
Тема 8 Право спільної власності на землю	4	1	1			2	4						4
Тема 9 Право користування землею	10	2	2			6	8						8
Тема 10 Обмеження прав на землю	4	1	1			2	4						4
Тема 11. Землі сільськогосподарського призначення	15	2	8		2	3	10	2	2			6	
Тема 12. Землі житлової та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного	4	1					3			6			

призначення і землі історико-культурного призначення												
Тема 13. Землі оздоровчого призначення та рекреаційного призначення	5	2			3	4						4
Тема 14. Землі лісогосподарського призначення	5	2			3	4						4
Тема 15 Землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	5	2			3	4						4
Разом за змістовим модулем 1	83	20	20		43	80	6	6				68
модуль 2												
Тема 16. Набуття і реалізації прав на землю	6	2	2		2	9	2	2				5
Тема 17. Плата за землю	8	2	1		5	8						8
Тема 18. Гарантії прав на землю	5	1	1		3	8		2				6
Тема 19. Вирішення земельних спорів	7	1	1		5	6						6
Тема 20. Охорона земель	7	1	1		5	6						6
Тема 21. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць	5	1	1		3	6						6
Тема 22. Управління і галузі використання та охорони земель	7	1	1		5	6						6
Тема 23. Відповідальність за порушення земельного законодавства	7	1	2		4	6						6
Разом за змістовим модулем 2	52	10	10		32	55	2	4				49
Усього годин	135	30	30		75	135	8	10				117

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми передбачені навчальним планом	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Вступ. Джерела земельного права. Земельні правовідносини.	2	2
2	Тема 4. Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади в галузі земельних відносин	1	
3	Тема 5 Повноваження органів місцевого самоврядування	1	
4	Тема 6 Склад та цільове призначення земель України	1	
5	Тема 7 Право власності на землю	1	
6	Тема 8 Право спільної власності на землю	1	

7	Тема 9 Право користування землею	2	2
8	Тема 10 Обмеження прав на землю	1	
9	Тема 11. Землі сільськогосподарського призначення. Тема 12. Землі житлової та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення і землі історико-культурного призначення Тема 13. Землі оздоровчого призначення та рекреаційного призначення Тема 14. Землі лісгосподарського призначення Тема 15 Землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.	10	2
10	Тема 16. Набуття і реалізація прав на землю	2	2
11	Тема 17. Плата за землю	1	
12	Тема 18. Гарантії прав на землю	1	2
13	Тема 19. Вирішення земельних спорів	1	
14	Тема 20. Охорона земель	1	
15	Тема 21. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць	1	
16	Тема 22. Управління і галузі використання т охорони земель	1	
17	Тема 23. Відповідальність за порушення земельного законодавства	2	
	Разом	30	10

6.6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Вступ.	2	4
2	Тема 2. Джерела земельного права	2	4
3	Тема 3. Земельні відносини	2	4
4	Тема 4. Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади в галузі земельних відносин	4	4
5	Тема 5 Повноваження органів місцевого самоврядування	2	4
6	Тема 6 Склад та цільове призначення земель України	2	4
7	Тема 7 Право власності на землю	4	4
8	Тема 8 Право спільної власності на землю	2	4
9	Тема 9 Право користування землею	6	8
10	Тема 10 Обмеження прав на землю	2	4
11	Тема 11. Землі сільськогосподарського призначення	3	6

12	Тема 2. Землі житлової та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення і землі історико-культурного призначення	3	6
13	Тема 13. Землі оздоровчого призначення та рекреаційного призначення	3	4
14	Тема 4. Землі лісгосподарського призначення	3	4
15	Тема 15 Землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	3	4
16	Тема 16. Набуття і реалізація прав на землю	2	5
17	Тема 17. Плата за землю	5	8
18	Тема 18. Гарантії прав на землю	3	6
19	Тема 19. Вирішення земельних спорів	5	6
20	Тема 20. Охорона земель	5	6
21	Тема 21. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць	3	6
22	Тема 22. Управління і галузі використання т охорони земель	5	6
23	Тема 23. Відповідальність за порушення земельного законодавства	4	6
	Разом	75	117

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle <https://elearn.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно - комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

Програмне забезпечення: програмне забезпечення Windows.

Технічні засоби:

- дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо);
- технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі)
- інтернет (ресурси) для пред'явлення дидактичного матеріалу;
- пакети завдань для модульного та підсумкового контролю;
- система віртуального навчання «Moodle»;
- офісні додатки;

- сервіс GoogleMeet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. За ред. Гетьмана А.П., Шульки М.В. – «Одіссей» Х., 2008
2. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. За ред. Кравчука В.М. – «Істина», К. 2007
3. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. За ред. Семчика В.І. – «ІнЮре», К. 2007
4. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. – «Юрінком інтер», К. 2004
5. Земельний кодекс України з постатейними матеріалами. – «Юрінком інтер», К. 2007

Допоміжна

1. Земельне законодавство України. – «Істина», К. 2007
2. Земельне законодавство України. 2 –а томи – «Урожай» К. 2002
3. А. П. Шеремет. Земельне право України – Ч. 2008
4. Земельне право України. за ред. М.В.Шульги – К. 2004.
5. Основи земельного права України. за ред. Ярчука В.З – «Магістр ХХІ сторіччя» К. 2006.

Нормативно-правові акти

1. Земельний кодекс України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
2. Цивільний кодекс України
3. Кодекс про адміністративне судочинство України
4. Податковий кодекс України
5. Лісовий кодекс України
6. Водний кодекс України
7. Кодекс про надра
8. Закон України «Про землеустрій»
9. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
10. Закон України «Про оренду землі»
11. Закон України «Про особисте селянське господарство»
12. Закон України «Про фермерське господарство»
13. Закон України «Про курорти»
14. Закон України «Про природно заповідний фонд»

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
2. <https://land.gov.ua/>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>

4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>
5. Бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгородвул. Університетська 14, цифровий репозитарій ДВНЗ «УжНУ»
<http://eprints.nubip.edu.ua/>
6. <http://www.nbuu.gov.ua> – адрес пошукової сторінки реферативних матеріалів Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
7. МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
8. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка, м. Ужгород, – Режим доступу: <http://biblioteka.uz.ua>